

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-436

22.09.2017

Кабінет Міністрів України

Надсилаємо адресований Кабінету Міністрів України депутатський запит народного депутата України Кишкаря П. М., оголошений на засіданні Верховної Ради України 22 вересня 2017 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 6 арк. у 1 прим.;
матеріали на 6 арк.

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Україна, 01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

№ 809/ПП/17

«21» вересня 2017 р.

Кабінет Міністрів України

*Щодо погодження плану санації
Відкритого акціонерного товариства
"Херсонський бавовняний комбінат"*

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

(у порядку ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України»)

До мене, як до народного депутата України, вкотре звертаються мешканці міста Херсона, яким не байдужа доля Відкритого акціонерного товариства "Херсонський бавовняний комбінат", який перебуває у процедурі банкрутства.

Приводом мого сьогоднішнього звернення є рішення Вищого господарського суду України від 05 вересня 2017 року у справі №5/31-Б-09, яким касаційні скарги Первинної профспілкової організації Відкритого акціонерного товариства "Херсонський бавовняний комбінат", Товариства з обмеженою відповідальністю "Торговий дім "Євразія" та Товариства з обмеженою відповідальністю "Фінансова компанія "Еверест" задоволено, касаційну скаргу Товариства з обмеженою відповідальністю "Амалтея" задовольнити частково, постанову Одеського апеляційного господарського суду від 19.04.2017 та постанову Господарського суду Херсонської області від 09.09.2016 у справі №5/31-Б-09 скасовано, а справу передано на розгляд до Господарського суду Херсонської області на стадію санації в іншому складі суду (копія постанови додається).

Таким чином, станом на сьогоднішній день, **рішення про ліквідацію Відкритого акціонерного товариства "Херсонський бавовняний комбінат" скасовано.**

Під час прийняття рішення суд виходив із наступного:

«...»

Отже, забезпечені кредитори, які набули правового статусу голосувати певною кількістю голосів на зборах кредиторів у процедурі розпорядження майном за Законом про банкрутство у редакції до прийняття Закону України №4212-VI від 22.12.2011, отримали зазначені вище права за Законом у попередній редакції та не можуть бути позбавлені цих прав у процедурі ліквідації, яка здійснюється згідно Закону про банкрутство в новій редакції, оскільки перехідними

положеннями Закону про банкрутство не визначено можливості обмеження правового статусу кредиторів боржника при переході з процедури розпорядження майном до ліквідаційної процедури.

Судами встановлено та матеріалами справи підтверджується, що ухвалою місцевого господарського суду від 04.07.2011, зміненою в частині вимог податкового органу постановою апеляційного суду від 16.08.2011 та залишеною в силі постановою касаційного суду від 09.11.2011, **вимоги конкурсного кредитора ДПІ в місті Херсоні визнані на загальну суму 40 105 596, 22 грн., з яких: 5 786 738, 64 грн. - у третю чергу задоволення, 33 315 945, 77 грн. у першу чергу задоволення та 1 002 911, 81 грн. у шосту чергу задоволення.**

Отже, кредитор ДПІ в місті Херсоні, згідно статті 16 Закону про банкрутство в редакції до внесення змін Законом України №4212-VI від 22.12.2011, набув у процедурі розпорядження майном прав участі в зборах та комітеті кредиторів боржника з кількістю голосів 39 103, що відповідає загальній сумі його вимог першої-третьої черги (5 786 738, 64 грн. + 33 315 945, 77 грн. = 39 102 684, 41 грн.), кратній 1000 грн. та вправі голосувати зазначеною кількістю голосів кредиторів при прийнятті рішень на зборах кредиторів та комітеті кредиторів в усіх процедурах провадження у справі про банкрутство, за винятком встановлення обставин припинення (погашення) грошових вимог податкового органу, чого в спірному випадку судами не встановлено.

...

Однак, зазначене не може обмежити право ДПІ в місті Херсоні на участь в органах представництва інтересів кредиторів з кількістю голосів 39 103, якого цей кредитор набув відповідно до норм законодавства про банкрутство, яке застосовувалось у процедурі розпорядження майном, оскільки Прикінцевими та перехідними положеннями Закону України №4212-VI від 22.12.2011 не передбачено жодних норм, які б обмежували правовий статус кредиторів, набутий ними у попередній процедурі банкрутства, за умови введення ліквідаційної процедури боржника з 19.01.2013 та застосування до боржника в ліквідаційній процедурі положень Закону про банкрутство в його новій редакції.

Суди першої та апеляційної інстанцій не звернули уваги на зазначені норми законодавства про банкрутство та дійшли необґрунтованого висновку про належність Протоколу зборів кредиторів від 06.09.2016, яким прийнято рішення про зміну чисельного та поіменного складу членів комітету кредиторів, без врахування права ДПІ місті Херсоні голосувати 39 103 голосами, яке виникло у процедурі розпорядження майном, що могло б істотно вплинути на результат голосування.

Відтак, колегія суддів касаційного суду вважає такими, що не відповідають вимогам статей 15 - 16 Закону про банкрутство в редакції, чинній до 19.01.2013, пункту 11 Прикінцевих та перехідних положень Закону про банкрутство, статтям 34, 43 ГПК України, висновки судів про належність доказів про проведення зборів кредиторів боржника 06.09.2016, обрання комітету кредиторів боржника у кількості 3 осіб та у складі ТОВ "Таніт", УПФУ в місті Херсоні,

Відділення виконавчої дирекції ФСС НВВ та ПЗ України у місті Херсоні та про прийняття рішення комітету кредиторів про введення ліквідаційної процедури, оформлених протоколом засідання комітету кредиторів боржника від 06.09.2016 (том 156, а.с. 50 - 80).

Згідно з частиною 6 статті 26 Закону про банкрутство, кредитор, що має 25 і більше відсотків голосів, автоматично включається до складу комітету кредиторів. Разом з тим, судами не перевірено законності формування комітету кредиторів з огляду на наявність таких кредиторів боржника.

Судами встановлено, що 16.10.2015 комітет кредиторів боржника у складі 5 членів комітету кредиторів прийнято рішення про затвердження плану санації боржника (Протокол №18), яке разом з Планом санації надано суду керуючим санацією 10.11.2015 (том 148, а.с. 2-27).

Відповідно до частини 10 статті 26 Закону про банкрутство, проведення зборів кредиторів у зв'язку із зміною реєстру вимог кредиторів у зміненому чи новому складі не можуть бути самостійною підставою для зміни або перегляду попередньо прийнятих зборами або комітетом кредиторів рішень.

Відтак, судам належить досліджувати обґрунтованість прийняття іншого рішення (в даному випадку про введення ліквідаційної процедури 06.09.2016), в той час як попереднім рішенням комітету кредиторів боржника 16.10.2015 план санації було затверджено.

Суди встановили, що Фонд державного майна України, як орган управління майном боржника з часткою понад 50%, тричі відмовлявся листами №20-52-1471 від 28.01.2016, №10-52-8590 від 11.05.2016 та №10-52-11143 від 13.06.2016 погодити План санації боржника за участі інвестора ТОВ "Амалтея", аргументуючи рядом недоліків при складенні трьох варіантів плану санації та не надаючи жодних власних пропозицій щодо врегулювання спірних питань при санації боржника (том 151, а.с. 182, том 153, а.с. 61 - 63, 183 - 185).

Відповідно до пункту "е" частини 1 статті 7 Закону України "Про управління об'єктами державної власності", до повноважень Фонду державного майна України (далі - ФДМУ) віднесено забезпечення розроблення умов реструктуризації та санації підприємств, що перебувають у його управлінні, та їх погодження щодо господарських організацій, у статутних капіталах яких корпоративні права держави перевищують 50 відсотків, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави.

Отже ФДМУ, як учасник провадження у справі про банкрутство, зобов'язаний самостійно приймати активну участь в розробленні умов санації підприємств з державною часткою понад 50%, а не задовольнятися пасивним очікуванням плану санації, запропонованого комітетом кредиторів боржника, повертаючи його неодноразово на доопрацювання, що неминуче веде до погіршення фінансового стану боржника, зростання заборгованостей по заробітній платі.

Разом з тим, порушуючи приписи частини 4 статті 10 Закону про банкрутство в редакції з 19.01.2013, згідно якої суд у справі про банкрутство

вирішує всі майнові спори з вимогами до боржника, суд першої інстанції не призначив до розгляду у судовому засіданні питання про затвердження плану санації, що дало б можливість оцінити обґрунтованість неодноразових відмов ФДМУ в затвердженні плану санації боржника чи привести учасників провадження у справі про банкрутство до єдиної узгодженої позиції щодо формулювання та викладення у ньому окремих санаційних умов, які на думку учасників провадження не відповідали законодавству.

Відповідно до пунктів 3-4 частини 1 статті 65 ГПК України, суд вправі надати учасникам провадження відповідні вказівки, спрямовані на підготовку питання про затвердження плану санації в судовому засіданні.

Апеляційний суд двічі переглядаючи постанову суду першої інстанції на зазначене уваги не звернув та погодився з висновками суду першої інстанції про неможливість відновлення платоспроможності боржника іншим способом, окрім введення ліквідаційної процедури.

Разом з тим, суди не прийняли до уваги суспільну значимість боржника як для місцевого регіону, так і для України в цілому, оскільки боржник перебував на час здійснення ним господарської діяльності в переліку об'єктів, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, участь у справі про банкрутство представників трудового колективу, профспілкової організації працівників боржника, яка налічує понад 600 діючих членів профспілки, прокурора, представника ФДМУ, які висловлювали свою позицію про наявність фінансових активів боржника ринковою вартістю понад 200 млн. грн., наявність інвестора, що дозволило б вийти з стану неплатоспроможності не повертаючись до ліквідаційної процедури.

Відповідно до частини 8 статті 29 Закону про банкрутство в редакції з 19.01.2013, господарський суд затверджує схвалений та погоджений план санації боржника і виносить ухвалу про затвердження плану санації. Якщо протягом шести місяців з дня винесення ухвали про санацію до господарського суду не буде поданий план санації боржника, господарський суд має право прийняти рішення про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури відповідно до цього Закону.

Згідно із статтею 1 Закону про банкрутство, банкрутством є визнана судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність за допомогою процедур санації та мирової угоди і погасити встановлені у порядку, визначеному Законом, грошові вимоги кредиторів не інакше як через застосування ліквідаційної процедури.

Отже, законодавець визначив в даному випадку повноваження суду як дискреційні, що застосовуються судом на його розсуд, виходячи з оцінки ним обставин справи.

Відповідно до статей 8, 129 Конституції України, в Україні визнається і діє принцип верховенства права; суддя здійснюючи правосуддя є незалежним та керується верховенством права. Верховенством права є панування права в усіх

сферах життя суспільства, у правотворчій та правозастосовчій діяльності державних інституцій, зокрема судів.

Отже, дискреційні повноваження суду мають застосовуватися з дотриманням принципів верховенства права, яке вимагає дотримання державою її втручання у право власності тільки на підставі закону, з дотриманням справедливого балансу між вимогами загального інтересу суспільства та вимогами захисту основоположних прав особи, одним з яких є забезпечення особі права на мирне володіння її майном згідно статті 1 Протоколу 1 Конвенції ЄСПЛ. При цьому має існувати обґрунтоване пропорційне співвідношення між засобами, які застосовуються, та метою, яку прагнуть досягти шляхом вжиття будь-якого заходу для позбавлення особи її власності. Суд не може не скористатися своїми повноваженнями щодо здійснення перевірки та повинен визначити, чи було дотримано необхідного балансу в спосіб, сумісний з правом заявника на "мирне володіння майном" в розумінні першого речення статті 1 Першого протоколу (пункти 55 - 56 Рішення ЄСПЛ від 22.11.2007 у справі "Україна-Тюмень" проти України).

Отже, одним із принципів правозастосування судами норм чинного законодавства про банкрутство є використання своїх повноважень таким чином, щоб було дотримано у справах необхідний баланс загального (суспільного) інтересу та вимог щодо захисту майнових прав та інтересів учасників провадження у справі про банкрутство. Крім того, спосіб дотримання такого балансу має бути сумісним із правом заявників - учасників провадження у справі про банкрутство на "мирне володіння своїм майном".

З огляду на зазначене, колегія суддів Вищого господарського суду України вважає, що судами не застосовано при прийнятті оскаржуваних рішень зазначеного принципу дотримання справедливого балансу між вимогами загального (суспільного) інтересу та вимогами щодо забезпечення учасникам провадження у справі про банкрутства прав на мирне володіння їх майном (майновими правами), оскільки встановивши обставини погодження комітетом кредиторів боржника плану санації, обставини неодноразової відмови ФДМУ у погодженні плану санації, **невжиття ФДМУ власних заходів щодо розроблення санації боржника, що відповідає компетенції зазначеного державного органу**, суд першої інстанції, з яким погодився апеляційний суд, не вжив заходів до розгляду спірних питань щодо умов санації в судовому засіданні, з викликом учасників провадження у справі про банкрутство та вирішенням спірних питань, як спору між учасниками провадження щодо їх майнових прав та інтересів, а перейшов до процедури ліквідації, яка припиняє права засновників боржника, припиняє господарську діяльність боржника, що в значній мірі впливає на "право мирного володіння майном" цієї юридичної особи, гарантоване Україною згідно статті 1 Протоколу 1 Конвенції ЄСПЛ.

...».

Таким чином, рішенням суду констатується факт неналежного виконання Фондом держмайна України своїх повноважень стосовно розробки і погодження

плану санації Відкритого акціонерного товариства "Херсонський бавовняний комбінат".

На підставі вищенаведеного, керуючись ст. 15 Закону України "Про статус народного депутата України",

ПРОШУ:

1. Зобов'язати Фонд держмайна України зайняти державницьку позицію, яка полягає у проведенні санації Відкритого акціонерного товариства "Херсонський бавовняний комбінат" в процедурі банкрутства на умовах єдиного існуючого інвестора Товариства з обмеженою відповідальністю «Амалтея».

2. Дати доручення Фонду держмайна України, Пенсійному фонду України, Державній фіскальній службі, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України під час судового засідання у справі про банкрутство підтримати інвестора – Товариство з обмеженою відповідальністю «Амалтея».

Додатки: на 6 аркушах.

З повагою

Народний депутат України

Павло КИШКАР

(посв. №134)